

B.11 Verbranden als vorm van verwijdering

B.11.1 Inleiding

Met het afvalbeleid beoogt de overheid onder meer om afval zoveel mogelijk opnieuw toe te passen in de economie. Verbranden – zowel met energierterugwinning als als vorm van verwijdering – is daarbij een minder gewenste wijze van verwerking. Echter, afvalstoffen die niet kunnen of mogen worden voorbereid voor hergebruik of worden gerecycled, moeten op een milieuhygiënisch zo verantwoord mogelijke manier worden verwerkt. Verbranden als vorm van verwijderen is vooral voor stromen die om hygiënische redenen en/of vanwege andere risico's vernietigd/omgezet moeten worden, bijvoorbeeld specifiek ziekenhuisafval.

Het is beleidsmatig gewenst dat de aanwezige energie in brandbaar afval dat niet hoogwaardiger kan of mag worden verwerkt, zoveel mogelijk wordt benut, ook als de verwerking om welke reden dan ook moet worden aangemerkt als vorm van verwijdering (zie ook paragraaf A.4.4). Hierdoor wordt immers een bijdrage geleverd aan het klimaatbeleid, dat mede is gericht op het terugdringen van CO₂-emissies in de atmosfeer.

Zowel de handeling R1 (andere nuttige toepassing) als D10 (verbranden als vorm van verwijderen) hebben betrekking op het vernietigen/omzetten van afvalstoffen. Het onderscheid tussen R1 en D10 wordt uitgebreid behandeld in paragraaf A.4.4.

B.11.2 Brandbaar niet-gevaarlijk afval

Brandbaar niet-gevaarlijk afval wordt voornamelijk als R1 (= gebruik als brandstof, een vorm van 'andere nuttige toepassing') verwerkt. Meer informatie hierover staat in paragraaf B.10.2.2.

De noodzaak, mogelijkheden en voorwaarden voor opslag van brandbaar afval zijn in paragraaf B.5.5.1.4 uitgewerkt.

De landsgrenzen voor verbranden van afval als vorm van verwijderen zijn in beginsel open. Dit is verder uitgewerkt in paragraaf A.4.6 en in hoofdstuk B.13 'Grensoverschrijdend transport van afvalstoffen'. Voor brandbaar afval dat verwerkt wordt in AVI's is er nog wel een importplafond om te voorkomen dat Nederlands brandbaar afval wordt verdrongen en moet worden gestort als gevolg van import van buitenlands afval (zie paragraaf B.10.5). Dit geldt zowel voor verbranding als vorm van verwijdering als voor verbranding met energierterugwinning.

B.11.3 Brandbaar gevaarlijk afval

Nederland beschikt beperkt over specifieke verbrandingscapaciteit voor het verwerken van gevaarlijke afvalstoffen. De capaciteit die er is, is primair voor specifieke afvalstromen, zoals bijvoorbeeld specifiek ziekenhuisafval (zie volgende subparagraaf). Voor het verbranden van gevaarlijke afvalstoffen is Nederland nu voornamelijk aangewezen op de daarvoor in het buitenland beschikbare capaciteit.

Dit betekent dat grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen voor verbranden als vorm van verwijderen in beginsel is toegestaan en dat er geen capaciteitsregulering voor verbranden als vorm van verwijderen van gevaarlijke afvalstoffen is. Dat laatste houdt onder meer in dat de Nederlandse AVI's ook gevaarlijk afval mogen verbranden, uiteraard voor zover hun vergunning dat toestaat.

B.11.4 Afval met een infectierisico afkomstig van de gezondheidszorg bij mens of dier

Afval met een infectierisico afkomstig van de gezondheidszorg bij mens of dier (in het vervolg van deze paragraaf: specifiek ziekenhuisafval) moet worden verwijderd in verbrandingsinrichtingen die hier speciaal voor bestemd zijn. In Nederland is de ZAVIN de enige verbrandingsinstallatie voor specifiek ziekenhuisafval. Eveneens is toegestaan dat deze afvalstoffen eerst gedecontamineerd worden en dan verwijderd door verbranding in een gewone AVI.

Sinds 1-1-2010 wordt het verbranden van specifiek ziekenhuisafval aan de markt overgelaten. Dat betekent dat na die datum grensoverschrijdend transport van afvalstoffen van specifiek ziekenhuisafval voor verbranden als vorm van verwijderen is toegestaan. In sectorplan 19, Afval van gezondheidszorg bij mens of dier, is het kader voor specifiek ziekenhuisafval verder uitgewerkt.

B.11.5 Verbranden van afvalstoffen in de open lucht

Onderstaande uitleg en beleid is gebaseerd op de regelgeving zoals die gaat luiden zodra de Omgevingswet van kracht wordt. Tot dat moment is het beschreven beleid van toepassing op situaties als bedoeld in artikel 10.2 en 10.63 Wm. Deze artikelen gelden voor alle afvalstoffen.

Verbranding van afvalstoffen in de open lucht is in principe niet toegestaan, alleen met ontheffing of vergunning, gelet op artikel 10.2 en 10.63 Wm (nog niet ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen) en artikel 5.1, eerste lid, van de Omgevingswet en artikel 3.40e van het Bal. Afvalstoffen kunnen in veel gevallen hoogwaardiger worden verwerkt. In alle gevallen leidt verbranding zonder milieubeschermdende voorzieningen tot emissies, met name naar de lucht, die, zowel voor het milieu als voor de menselijke gezondheid, zeer schadelijk zijn. Ook kan de verbranding van - met name grote hoeveelheden - afvalstoffen gevaar opleveren als het vuur zich ongehinderd kan verspreiden.

Er zijn echter gevallen denkbaar dat verbranding van afvalstoffen (met name houtachtige stromen), om andere redenen dan doelmatige verwerking van afvalstoffen en luchtkwaliteit, bij uitzondering toch aanvaardbaar is. Gedacht kan worden aan evenementen als paasvuren en kerstboomverbranding.

Het beleid is daarom:

- Met het verlenen van een vergunning (voor bedrijfsafvalstoffen, op grond van artikel 5.1, eerste lid, van de Omgevingswet en artikel 3.40e van het Bal) of een ontheffing (voor nog niet ingezamelde of afgegeven huishoudelijke afvalstoffen op grond van artikel 10.63 Wm) voor het verbranden van afvalstoffen, dient terughoudendheid te worden betracht.
- Het is gewenst dat gemeenten in hun omgevingsplannen (zie hoofdstuk A.8) beleid vaststellen over het verbranden van afvalstoffen in de open lucht en hierbij uitgaan van het uitgangspunt dat dit vanuit doelmatig beheer van afvalstoffen en vanwege bescherming van de luchtkwaliteit in beginsel ongewenst is en alleen bij uitzondering kan worden toegestaan. Zie ook hoofdstuk A.8 'LAP3 en de Omgevingswet'.
- Verbranden van gevaarlijke afvalstoffen in de open lucht is in alle gevallen ondoelmatig afvalbeheer en vergunnen is daarom in strijd met het LAP.

B.11.6 Kern van het beleid ten aanzien van verbranden als vorm van verwijdering

In deze laatste paragraaf zijn de punten samengevat die de kern vormen van het beleid zoals opgenomen in dit hoofdstuk. Overige informatie in dit hoofdstuk is toelichtend aan onderstaand beleid of dient als duiding bij bijvoorbeeld bestaande wet- en regelgeving of jurisprudentie. Voor wijziging van onderstaande kern van beleid zal altijd een procedure van openbare inspraak worden gevolgd. Voor wijziging van meer toelichtende delen van dit hoofdstuk zal worden

volstaan met bekendmaking.

- De landsgrenzen voor verbranden van afval als vorm van verwijderen zijn in beginsel open (zie verder ook paragraaf B.13.9).
- Afval met een infectierisico afkomstig van de gezondheidszorg bij mens of dier moet worden verwijderd in verbrandingsinrichtingen die hier speciaal voor bestemd zijn. Eveneens is toegestaan dat deze afvalstoffen eerst gedecontamineerd worden en dan verwijderd door verbranding (zie verder ook sectorplan 19).
- Verbranden van afvalstoffen in de open lucht kan slechts in uitzonderingsgevallen worden toegestaan indien geen sprake is van gevaarlijke afvalstoffen. Verbranden van gevaarlijke afvalstoffen in de open lucht is in alle gevallen ondoelmatig afvalbeheer en vergunnen is daarom in strijd met het LAP. De nadere uitwerking van 'verbranden van afvalstoffen in de open lucht' in paragraaf B.11.5 is ook kern van beleid.